

Deliverable C3.3: Annual surveillance report

Authors: Paavo Väisänen

Date: 15.9.2023



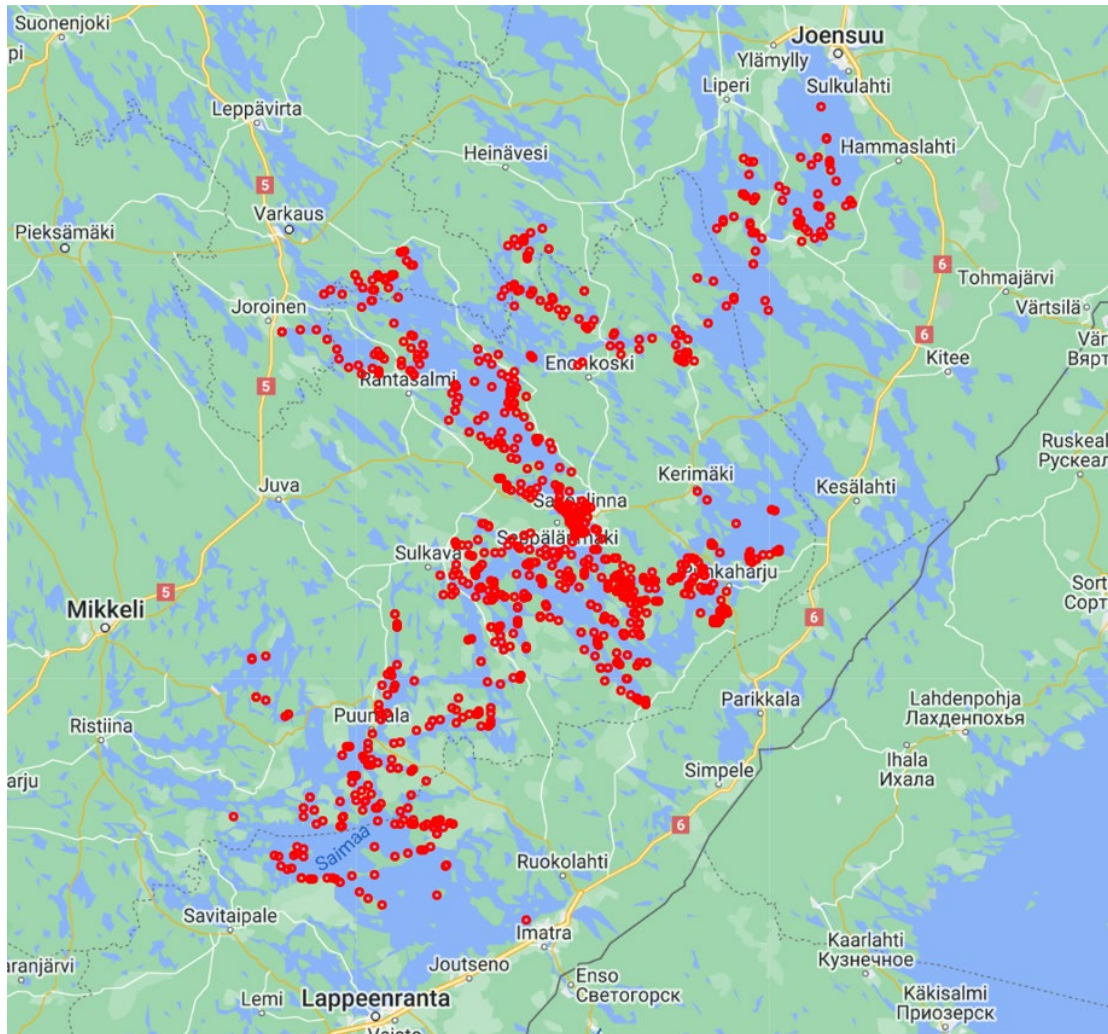
Abstract

This is an annual report on the surveillance of the fishing restrictions in lake Saimaa. In 2023, the wildlife warden and two seasonal fishing supervisors from Metsähallitus Parks and Wildlife Finland carried out intensive surveillance from May 1 till July 20. During this period, over 1000 traps and nets were inspected. 24 inspected fish traps were unsafe for seals, and three clusters of gill nets were recovered from the lake during the restriction period. Overall, the number of unsafe traps has decreased over the years due to surveillance. To build a voluntary surveillance network, seven surveillance training sessions were carried out all over Saimaa. Fishing surveillance was communicated in local, regional and national media during the summer.

The project has received funding from the LIFE Programme of the European Union. The material reflects the views by the authors, and the European Commission or the CINEA is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.

Metsähallituksen kalastuksenvalvonta Saimaalla kesällä 2023



Kuva: Valvontatyökaluun kirjautuneet valvontatapahtumat 1.5.2023-20.7.2023

NORPPA-ALUEEN VALVONTA 2023

Metsähallitus on toteuttanut jo vuosien ajan kalastuksenvalvontaa Saimaalla. Kesä 2023 oli kolmas kesä tässä tehtävässä omalla kohdallani. Kesä oli edellisiin kesiin verrattuna tavanomainen. Lievät rikkeet ovat edelleen vahvasti läsnä valvonnassa. Kevään / alkukesän verkkokalastuskiellon ollessa voimassa, tavattiin yhteensä kolme laitonta verkkojataa. Heinäkuussa tuli yksi ilmoitus verkkoon hukkuneesta norpasta. Toukokuussa tuli ilmoitus löysänielaiseen katiskan hukkuneesta norpasta.

Kalastuksenvalvontaverkostoa pyrittiin kehittämään myös tänä vuonna ja siinä onnistuttiin hyvin. Koulutuksia pidettiin seitsemän kalatalousalueen kanssa eri puolilla Saimaata. Mikko Jokela jatkoi toisena kausivalvojana ja uutena valvojana aloitti Jussi Jumppanen. Tämän raportin on kirjoittanut erätarkastaja Väisänen.

Valvonnan ajankohta

Tässä raportissa on valvontatapahtumat, jotka on toteutettu 1.5.2023 – 20.7.2023 välisenä aikana Paavo Väisäsen, Mikko Jokelan ja Jussi Jumppasen toimesta. Kalastuksenvalvontaa on tehty kausivalvojen toimesta Saimaalla jo useita kesiä. Valvonta on erittäin tarpeellista rikkomusten paljastamiseksi sekä luvattomuuksien ja laittomuuksien ennalta ehkäisemiseksi.

Muiden toteuttama valvonta

Muiden kalastuksenvalvontaviranomaisten/kalastuksenvalvojen tekemä valvonta on edelleen vähäistä Saimaalla. Kesän 2023 aikana pyydyksistä ei löytynyt muiden kalastuksenvalvojen tai kalastuksenvalvontaviranomaisten viestimerkkejä. Metsähallituksen jättämiä vanhoja viestimerkkejä löytyi usealta eri vuodelta, vanhin viestimerkki oli jätetty pyydykseen vuonna 2018. Osakaskuntien osalta valvonta saattaa paikallisesti olla aktiivista, mutta kaikki suoritteet eivät välttämättä tilastoidu ylös. Kalastuksenvalvojat saattavat tuntea oman alueensa kalastajat, eivätkä tämän vuoksi laita viestimerkkiä pyydykseen vaan soittavat suoraan kalastajalle.



Yhteisvalvonnat ja koulutus

Koulutus luonteisia yhteisvalvontoja toteutettiin seitsemän kertaa

- Eteläisen Saimaan kalatalousalue, Aarno Karels ja Tomi Menna, 1 päivä
- Pihlajaveden kalatalousalue, Harry Härkönen + 10 valvojaa, 1 päivä
- Puruveden kalatalousalue, Harry Härkönen + 6 valvojaa, 1 päivä
- Heinävedenreitin kalatalousalue, Harry Härkönen + 4 valvojaa, 1 päivä
- Haukiveden kalatalousalue, 3 valvojaa, 1 päivä
- Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue, 5 valvojaa, 1 päivä
- Puumalan kalatalousalue, Harry Härkönen + 8 valvojaa, 1 päivä

Yhteisvalvontaa ei ehditty järjestämään Mikkeli-Luonteri kalatalousalueen kanssa eikä Oriveden kalatalousalueen kanssa. Kalastuksenvilvontaviranomaisia on hankala saada mukaan valvontaan. Itä-Suomen poliisissa on kalastuksenvilvonnasta kiinnostuneita työntekijöitä, mutta työnantaja ei anna työaika kalastuksenvilvontaan. Poliisin resurssit ovat paikoin niukat kesälomakauden aikaan, mutta yleinen tahtotila kalastuksenvilvontaan on lisäksi heikko.

Kesäkuun alussa Metsähallituksesta kalastuksenvilvontaan kävi tutustumassa erätalousjohtaja Jukka Bisi, erätalospäällikkö Jussi Viitanen, erävilvontapäällikkö Henri Pelkonen, kalastuksen erityisasiantuntija Eetu Karhunen sekä erätarkastajat Antti Niemi, Heikki Säkkinen, Heikki Taipale sekä Tobias Peura. Antti Niemi oli lisäksi mukana vilvonnoissa pariin otteeseen.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kalastusmestari Vesa Vanninen oli mukana vilvonnassa kesäkuun alussa yhtenä päivänä Suur-Saimaalla. Pohjois-Savon ELY-keskuksen kalatalousasiantuntija Tero Nieminen oli harjoittelijan kanssa mukana vilvonnassa kesäkuun lopussa yhtenä päivänä niin ikään Suur-Saimaalla. Itä-Suomen poliisilaitoksen vanhempi konstaapeli Kari Hartikainen oli mukana Puruveden kalatalousalueen ja Pihlajaveden kalatalousalueen koulutus- ja vilvontatapahtumissa. Hartikaisen läsnäolo sai paljon kiitosta alueen vilvoilta.



Tilastointi

Metsähallituksen omaa tilastointisovellusta ei saatu vieläkkään käyttöön sovelluksen ollessa edelleen osittain keskeneräinen. Tilastointityökaluna käytettiin Pirkanmaan kalatalouskeskuksen kalastuksenvalvontatyökalua, mitä on käytetty edellisinäkin kesinä. Työkalu on selkeä ja helppokäyttöinen ja sen käyttöä kannattanee hyödyntää myös tulevina kesinä siihen asti, kun Metsähallituksen oma sovellus on valmis ja toimintavarma.

Valvontatapahtumat

Valvonnassa pääpaino oli pyydyskalastuksenvalvonnassa.

Alla olevasta taulukosta löytyy Metsähallituksen toteuttaman valvonnan suoritteet vuodesta 2012 alkaen. Kyseiset suoritteet on kerännyt Sami Kurenniemi ja Paavo Väisänen Metsähallituksen, kalastuksenvalvontatyökalun sekä Samin omista aineistoista. Suoritteista puuttuu kuitenkin Metsähallituksen muiden erätarkastajien satunnaiset valvontapäivät kesäajalta.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tarkastetut katiskat	335	381	392	649	507	533	1179	956	1350	1043	1411	983
Väljänieluiset katiskat	104	57	76	28	89	52	87	73	184	63	46	24
Väljänieluiset katiskat %	31	15	19	4	18	10	7	8	14	6	3	2,5
Tarkastetut rysät				1	3	11	24	25	27	46	103	38
Väljänieluiset rysät							2			1	0	0
Tarkastetut merrat					110	79	65		91	75	232	2
Väljänieluiset merrat					0	0	3		2	3	0	0
Tarkastetut verkkoyksiköt (a30m)				13	157	165	152	145	104	124	188	51
Verkkojata kieltoaikana			6	4	5	8	2	1	12	7	2	3
Verkkojata ankkuroimaton										7	11	0
Verkko asetuksen vastainen (langat)					1	4			3	1	4	0
Yhteystiedot puuttuvat	147	117	178	89	141	133	190	267	345	194	244	123
Rikosilmoitus				5	0	10	3	9	51	25	14	12
Suullinen huomautus				7	10	12	15	46	73	76	71	38
Talteenotetut kalastusvälineet				13	0	33	26	11	106	51	39	51

Tänä vuonna suoritteiden määrä tuli hieman alaspäin edellisistä vuosista. Tähän vaikutti valvontaan käytetyn Fuscus-veneen moottorin hajoaminen kesäkuun alussa sekä erätarkastajan työtapaturma kesäkuun lopussa. Erätarkastaja oli poissa valvonnoista kesäkuun lopun ja koko heinäkuun. Myös uuden kausivalvojan perehdyttäminen työtehtäviin otti oman aikansa.

Pitkässä juoksussa vaikuttaa siltä, että rysät ovat edelleen yleistyneet Saimaalla. Saimaannorppaa ajatellen kehityksen suunta on oikea. Väljänieluisien katiskoiden määrä vähenee vuosi vuodelta. Pitkäjänteisesti tehty valvonta ja norppaturvallisista pyydyksistä tiedottaminen alkaa mennä kalastajille perille. Suurin osa norppaturvattomista katiskoista kuuluu kalastajille, jotka eivät ole tietoisia norppa-asetuksesta ja sen sisällöstä. Vuonna 2021 asetukseen lisättiin verkkojen ankkuroimisvelvoite. Ankkuroimattomia verkkojatoja löydettiin kesän 2022 valvonnoissa 11 kappaletta. Tänä kesänä ankkuroimattomia verkkojatoja ei löydetty lainkaan.

Tiedotus ja media

Edelliseen vuoteen verrattuna hyvin samankaltainen vuosi. Yksittäiset toimittajat olivat yhteydessä Metsähallitukseen kesän aikana.

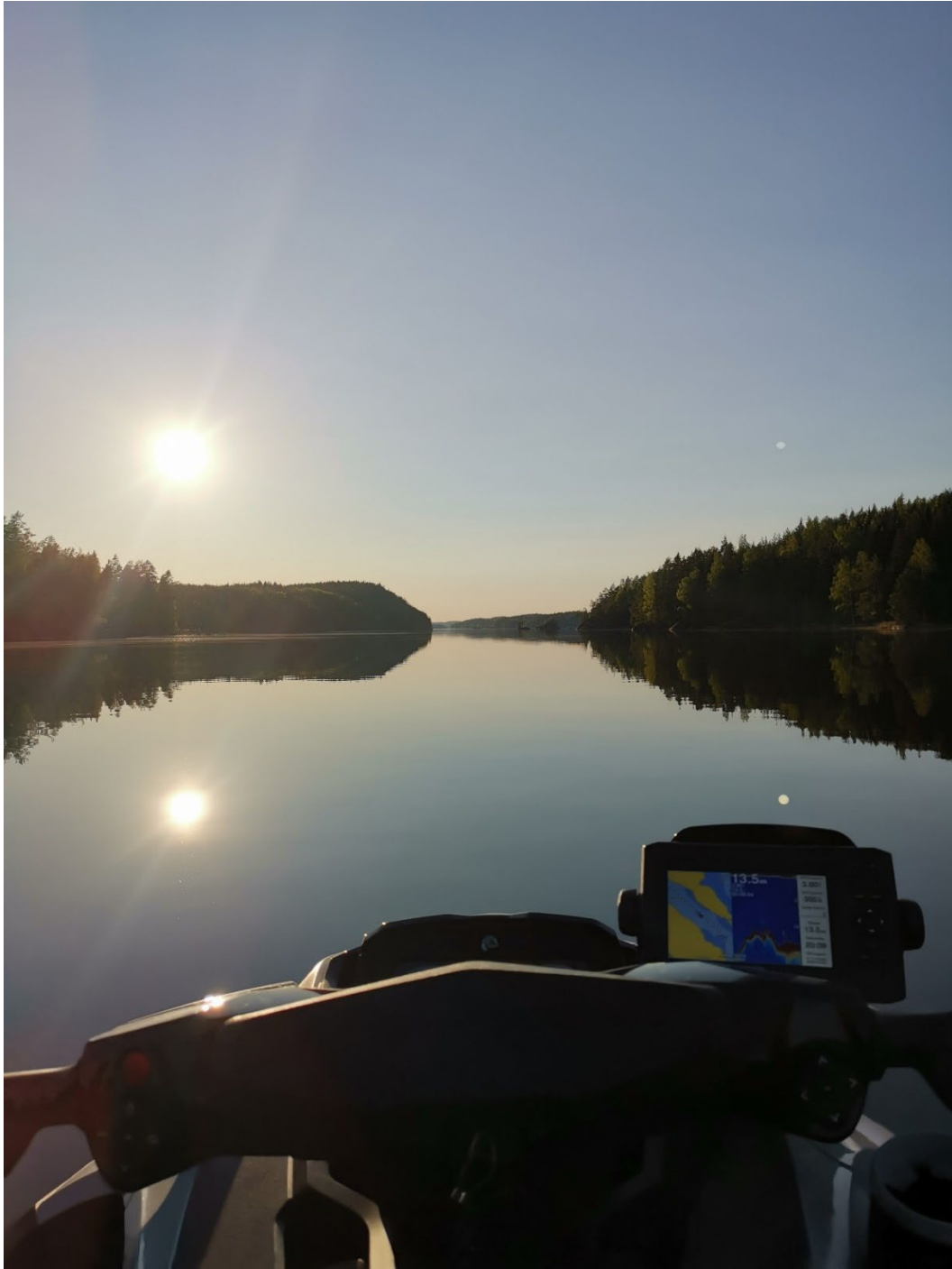
Toukokuussa Kalastajan Kanavan Jyri Kuusisalo sekä Anne-Maarit Sepling vierailivat Fuscusin kyydissä Haukivedellä ja tekivät live-lähetystä Youtubeen kalastuksenvalvonnasta. Kalastajan Kanavalla on n. 24 500 seuraajaa, joten live-lähetys tavoitti tuhansia ihmisiä.

Kesäkuussa YLE:n toimittaja haastatteli Väisästä erätarkastajan työhön ja kalastuksenvalvontaan liittyen. Haastattelu kuului paikallisradiossa sekä Yle Arenassa.

Kesäkuussa Puumala-lehden toimittaja haastatteli Juppasta ja Jokelaa Puumalassa. Haastattelu liittyi kausivalvojen suorittamaan kalastuksenvalvontaan.

Erätarkastaja teki lisäksi Metsähallituksen erävalvonnan Facebook-tilille neljä päivitystä kesän aikana. Päivitykset tavoittivat n. 32 000 ihmistä.





Valvontaterveisin: Paavo Väisänen, Mikko Jokela sekä Jussi Jumppanen